

2022-05-02

Konsekvensbedömning av dataskydd dokumentation och tillgängliggörande av elevutveckling och bedömning samt dokumentation av extra anpassningar

1. Systematisk beskrivning av behandlingen

För att kunna betygsätta elever i respektive kurs krävs någon form av dokumentation över elevens kunskaper och vad som krävs för att eleven ska kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. Under pågående kurs kommunicerar lärare sin bedömning och elevens kunskapsutveckling med elev och vårdnadshavare. Detta leder till att säkerställa korrekta och rättssäkra betyg enligt 16 kap skollagen och 8 kap gymnasieförordningen samt att fortlöpande informera vårdnadshavare om elevens utveckling enligt 3 kap 3 § skollagen.

Vidare finns behov av att lärare dokumentera de extra anpassningar som ges inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap 5 § skollagen. Till skillnad från särskilt stöd finns inget lagkrav på dokumentation av extra anpassningar, se 3 kap 7-9 §§ skollagen. Men genom att dokumentera detta kan lärare i olika ämnen samordna extra anpassningar, vilket förväntas leda till eleven får det stöd som hen har rätt till och att det är anpassat för elevens specifika behov. Genom dokumentationen får även rektor kännedom om hur många elever som har extra anpassningar och vilken typ av anpassningar som satts in. Detta förväntas bidra till att rektor kan fördela resurser och får tidigt signal om ytterligare stöd genom åtgärdsprogram kan bli aktuell. Genom dokumentation av extra anpassningar tydliggörs även för elev och vårdnadshavare vilka insatser som skolan har satt in för att stödja eleven att nå målen.

De båda behandlingarna syftar till att ge betygsättande lärare underlag för att kunna genomföra betygsättning på ett korrekt och rättssäkert sätt samt att ge elev och dess vårdnadshavare tydligt underlag under pågående kurs kring elevens utveckling mot målen.

De personuppgifter som omfattas av dessa behandlingar är elevens namn, e-post, uppgiftsbedömning, betyg och extra anpassningar enligt 3:5 skollagen samt vårdnadshavares namn och e-post.

Mottagare av personuppgifterna är undervisande lärare och lärare inom arbets- och ämneslag, ansvarig rektor och specialpedagog, systemadministratör samt leverantör och dess biträden vid support eller mjukvaruutveckling.

Uppgifterna gallras när elev avslutar sina studier vid Alströmergymnasiet. Då raderas elevkontot och alla därtill hörande uppgifter.

2. Bedömning av nödvändighet och proportionalitet

Behandling genom dokumentation av elevens kunskaper och utveckling i pågående kurs är nödvändig för att lärare ska kunna ge elev ett korrekt betyg. Elev och vårdnadshavare ska informeras om elevens utveckling under pågående kurs för att eleven ska få kunskap om möjligheter och förutsättningar för att nå längre i sin kunskapsutveckling och därmed kunna få ett högre betyg. Behandlingen bedöms vara proportionerlig i förhållande till dess syfte då den ligger till grund för myndighetsutövning mot eleven och ger eleven möjlighet att påverka betygsutfall och i förlängningen möjligheter till fortsatta studier.

Behandling genom dokumentation av extra anpassningar är inte ett lagkrav. Behandlingen bedöms dock som proportionerlig i förhållande till syftet med behandlingen. Genom att dokumentera de extra anpassningar som lärare gör inom ramen för undervisningen kan lärare i olika ämnen samordna extra anpassningar, vilket förväntas leda till eleven får det stöd som hen har rätt till och att det är anpassat för elevens specifika behov. Genom dokumentationen får även rektor kännedom om hur många elever som har extra anpassningar och vilken typ av anpassningar som satts in. Detta förväntas bidra till att rektor kan fördela resurser och får tidigt signal om ytterligare stöd genom åtgärdsprogram kan bli aktuell.

Genom dokumentation av extra anpassningar tydliggörs även för elev och vårdnadshavare vilka insatser som skolan har satt in för att stödja eleven att nå målen. Genom att extra anpassningar dokumenteras kan elev och vårdnadshavare tydligare få information om vilka insatser som skolan har satt in för att stödja eleven mot målen och kan i dialog med lärare och rektor hänvisa till detta om eleven och vårdnadshavaren anser att det stöd som satts in inte är tillräckligt.

Dokumentationen tydliggör vilka extra anpassningar som genomförs i viss undervisningsgrupp och kurs vilket kan leda till nya undervisningsmetoder genomförs som kommer fler elever till del och därmed stödjer samtliga elevers utveckling mot målen.

De positiva effekter för den enskilde eleven, elevgruppen i stort samt på en organisatorisk nivå som dokumentation av extra anpassningar för med sig innebär att behandlingen bedöms vara proportionerlig. Genom samordning av extra anpassningar kan rektor styra verksamheten mer effektivt vilket leder till att resurser kan sättas in där de ger mest effekt för elevernas undervisning.

3. Risker för de registrerades fri- och rättigheter

Behandlingarna omfattar utvärdering och bedömning av elevers studieprestationer under pågående kurs samt uppgift om extra anpassningar enligt 3:5 skollagen.

Dokumentation av elevens kunskaper och utveckling i pågående kurs innebär behandling av elevers personuppgifter i större omfattning samt utvärdering.

Dokumentation av extra anpassningar innebär behandling av elevers personuppgifter i större omfattning. Behandlingen omfattar inte känsliga personuppgifter, men elevs behov av extra anpassning kan ha grund i en diagnos, såsom dyslexi eller autismspektrumtillstånd. Dokumentation ska dock inte innehålla några former av hälsouppgifter eller andra känsliga personuppgifter.

Båda behandlingarna kan innebära risk att den registrerade berövas kontroll över sina personuppgifter, genom att fler personuppgifter eller integritetskänsliga uppgifter dokumenteras. Eftersom det rör sig om flertalet personuppgifter, uppgifterna används för bedömning och de registrerade står i beroendeförhållande till PUA (elever, vissa minderåriga) så kan dessa risker få allvarliga konsekvenser.

Sannolikheten för att elev berövas kontroll över sina personuppgifter, genom att fler personuppgifter eller integritetskänsliga uppgifter registreras eller att personal ändrar uppgifter om elev som hen inte undervisar bedöms som låg. Detta då det finns tydliga instruktioner samt att förändringar loggas. Vidare har elev tillgång till den mesta dokumentationen som personal gör i systemet, vilket innebär att elev kan påtala felaktigheter som eleven upplever. Uppgifterna i systemet utgör inte slutgiltigt betyg på kurs, utan består av olika bedömningsunderlag som ligger till grund för betyg.

4. Val av system för behandlingen

Utan system för formativ bedömning av elevs kunskaper och dokumentation finns risk att elevs kunskaper bedöms felaktigt. Risk föreligger för att lärare vid betygssättning (myndighetsutövning utan rätt till överklagande) sätter felaktigt betyg. Genom tjänsten får även elev kontinuerlig information om hur hen har presterat samt vad hen kan göra för att nå högre i sina studier. Detta bidrar till korrekt och rättssäker betygssättning (myndighetsutövning).

Systemet Studybee har valts för behandlingarna. Studybee är ett webbaserat system/verktyg för bedömning av moment i kurser och övergripande bedömning. Studybee är integrerat i Google Classroom och används för både formativ och summativ bedömning. Studybee finns i två olika moduler, den ena; Studybee assess är integrerad inne i google classroom och är till för lärare och elever. Den andra som är studybee insights är en överblick över elevers bedömningar för personal såsom tex. mentorer, rektorer och elevhälsa. Nämnden har för avsikt att införa ett nytt tillägg i tjänsten, Studybee app för

vårdnadshavare, för att ge vårdnadshavare tillgång till samma information om sitt barns skolgång som eleven har tillgång till.

I Alingsås kommun används Google workspace for education som digital lärplattform för utbildningsverksamheten. Godkännande för användning av Google och dess molntjänster fattades av nämnden 2015-11-17, UN § 96. En central del av Google workspace är Google classroom där studybee kan integreras.

Studybee infördes hos kultur och utbildningsförvaltningen 2019 och man har byggt upp struktur, användarvana och effektiv hantering i tjänsten sedan dess. Studybee lagrar data på Google Cloud servrar i Tyskland. Amerikanska leverantörer ses sedan Schrems 2 domen och upphävningen av privacy shield som tvivelaktiga utifrån dataskyddsperspektiv. Vid avtal med nya leverantörer skall leverantörer utanför EU/EES i största möjliga mån undvikas enligt kommunens policy. Motiveringen till att fortsätta med Studybee trots det baseras på den stora nyttan och effektivitetsvinsterna man ser inom utbildningssektorn.

Studybee bidrar till organisatorisk effektivisering genom samordning av resurser och underlättar lärares, specialpedagogers, mentors och rektors vardag. Genom att enkelt kunna sätta omdömen samt få en helhetsbild över elevers studiesituation och på så sätt sätta in stödinsatser i tid. Studybee underlättar även för eleven som får en tydlig och översiktlig bild över sina studieresultat, vad den behöver arbeta mer med och vad som gått bra. Det bjuder in eleven till att ta ett större ansvar och känna sig delaktig i sina mål och resultat.

Det är nödvändigt att ha ett system för formativ bedömning som är lättöverskådligt och transparent för elever för att bedriva rättssäker undervisning. Det är viktigt att eleverna med lätthet kan hitta sina bedömningar/omdömen digitalt för att själva vara delaktiga i sin undervisning och sina resultat samt vad de kan göra för att förbättra sig under läsårets gång. Systemet behöver vara integrerat med lärplattformen Google classroom som används som bas i undervisningen. Utefter den omvärldsbevakning som kontinuerligt görs har hittills inga andra integrerade system ansetts kunna leverera likvärdiga tjänster som Studybee. Om man istället för Studybee skulle ha ytterligare ett system som inte är integrerat i Google classroom för omdömen bedöms det som att tröskeln för användningen av systemet skulle bli hög och att därmed skulle transparens och rättssäkerhet minska. Med studybee gör pedagoger dessutom ofta bedömningen i direkt anslutning till den miljö som uppgifterna de ska bedöma finns i, vilket gör att de får rätt klass och elev direkt och inte riskerar att lägga in bedömning på fel elev om man skall logga in i ett annat system och leta upp elev och skriva omdömet. Den aspekten gör att det blir mer rättssäkert.

Att införa Studybee app och möjliggöra så att vårdnadshavare kontinuerligt kan se sina barns omdömen/ bedömningar anses som ytterligare ett steg framåt i en transparent och rättssäker undervisning och betygssättningsprocess. Då säkerställs möjligheten att fortlöpande informera vårdnadshavare om elevens utveckling enligt 3 kap 3 § i skollagen. Vårdnadshavare får lättare att fånga upp om deras barn har svårigheter eller halkar efter i vissa ämnen och behöver inte vänta till utvecklingssamtalet för att få veta det. För att vårdnadshavare ska kunna ta del av sina barns omdömen/bedömningar så behöver kultur och utbildningsnämnden behandla deras personuppgifter och via ett api skicka dem till Studybees servrar.

Att utöka tjänsten till att innefatta vårdnadshavare skulle innebära en utökad hantering av personuppgifter och överföring till Google cloud servrar i Tyskland, då vårdnadshavares personuppgifter i dagsläget inte hanteras i Studybee. Att utöka användningen av Studybee till att omfatta vårdnadshavare anses ge större fördelar för elevernas undervisning och utveckling i skolan än risken det medför att vårdnadshavares personuppgifter hanteras på Studybees servrar i Tyskland. Detta eftersom Studybee och Google cloud servrarna i Tyskland redan används inom kommunen och det utökande användandet inte rör någon känslig information, dessutom gallras personuppgifter när elev slutat på Alströmergymnasiet. Med tanke på ovan nämnda fördelar bedöms utökade behandlingen av personuppgifter i Studybee vara proportionerlig.

Nämnden har rutiner för hur googletjänsterna, inklusive Studybee, ska användas av personal och vilka uppgifter som får lagras i tjänsten. Det är tydligt att känsliga personuppgifter inte ska behandlas i tjänsten.

Uppgifterna lagras under tiden eleven studerar vid Alströmergymnasiet. Därefter raderas elevkontot och inga uppgifter bevaras. Uppgifterna bevaras efter avslutad kurs och betyg är satt, men eleven går kvar på skolan. Detta eftersom eleven har rätt att ompröva sina kurser för att få ett högre betyg. Genom att dokumentationen finns bevarad kan elev och lärare jämföra betyg och vad som krävs för att nå högre betyg mot den dokumentation som upprättats under pågående kurs.

Information om hur elevers och vårdnadshavarens personuppgifter behandlas under och efter utbildning lämnas till eleverna i samband med skolstart och finns tillgänglig för elev och vårdnadshavare via Arena för lärande (Alingsås kommun elevportal).

För att kunna koppla vårdnadshavare till rätt elev kommer förteckning över vårdnadshavares namn, e-post och koppling till elev att behandlas i tjänsten. Vårdnadshavare loggar in i tjänsten med pinkod. Vårdnadshavares personuppgifter hämtas från elevhanteringssystemet Procapita via ett api.

Elevernas personuppgifter i studybee kommer från början från elevadministrations-systemet procapita. Vägen från procapita går via kommunens metakatalog (kontohanterings-system) vidare till Google workspace och då även till tillägget Studybee. Eleverna loggar in med sitt skolkonto de fått av kommunen för att nå sitt google konto och Studybee.

Personal som har behörighet till systemet är lärare, rektor, elevhälsopersonal och systemadministratör. Lärare skapar undervisningsgrupper i Google classroom och bjuder in sina elever till respektive undervisningsgrupp. Lärare lämnar omdömen om elevens utveckling i kursen och vad eleven behöver fokusera på för att nå högre måluppfyllelse. Vidare kan lärare ge kommentar på enskilda elevuppgifter. Lärare kan även dokumentera extra anpassningar för elev som sker inom ramen för undervisningen enligt 3 kap 5 § skollagen.

Dokumentationen i systemet utgör underlag inför betygssättning. Inför betygsättning sker dialog mellan lärare och elev som ges möjlighet att lämna information inför att slutbetyg på

kursen sätts. Genom att elev och vårdnadshavare får tillgång till dokumentation kontinuerligt under pågående kurs kan elev få felaktiga uppgifter rättade eller raderade.

Loggning av ändring på status av elev och kommentarer (early warning system) sker. Leverantör ser över behov av att även logga ändringar i övergripande bedömning.

PUB-avtal finns upprättat med leverantören och instruktionen uppdateras vid behov för att garantera att adekvat säkerhetsnivå uppnås. Se bifogat PUB-avtal och nu gällande instruktion. Enligt PUB-avtal är underbiträdenas servrar är lokaliserade inom EU.

Katrin Löfqvist

Handläggare juridik

0322-616493

katrin.lofqvist@alingsas.se

Emilia Sjöblom

Systemförvaltare

0724-656188

emilia.sjoblom@alingsas.se